

ประสิทธิผลของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล The Effectiveness of Geriatric Nursing Practice among Nursing Students

จุฑามาศ พระโพธิ์¹, ชุตินา โยวะเสง¹, รัตนา ใจชุม¹, ศรีนทรา ยิ่งยวด¹
สุชาดา พิมพาแสง¹, สุธิดา สุวรรณดี¹, สุรีฉาย สระแก้ว¹, อรัญญา แสงงบาล¹, ชลการ ทรงศรี^{2*}
Jutamas phrapho¹, Chutima Yowaseng¹, Rattana Jaichum¹, Sarintha Yingyuad¹,
Suchada Phimphasang¹, Suthida Suwannadee¹, Sureechay Srakaeo¹, Aranya Sabangban¹,
Chonlakarn Songsri^{2*}

¹นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี, คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

²วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี, คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

¹Nursing Student Boromarajonani College of Nursing, Udonthani, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute

²Boromarajonani College of Nursing, Udonthani, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok Institute

(Received: August 8, 2024; Revised: : August 16, 2024; Accepted: September 10, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาทัศนคติต่อผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล เพื่อศึกษาทักษะในการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากนักศึกษาพยาบาล ซึ่งมีกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ห้อง B จำนวน 75 คน และผู้สูงอายุที่อยู่ในความดูแลของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ห้อง B จำนวน 75 คนโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดูแลของนักศึกษาพยาบาลที่ฝึกปฏิบัติรายวิชาผู้สูงอายุ แบบสอบถามทัศนคติ ต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ ต่อผู้สูงอายุ และต่อการดูแลผู้สูงอายุ และแบบสอบถามทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. ทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ และการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.39$, $SD = 0.49$)
2. ทักษะในการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาลในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.50$, $SD = 0.53$)
3. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากนักศึกษาพยาบาล ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($M = 4.69$, $SD = 0.42$)

ควรพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในด้านการปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุเพื่อเป็นการสร้างความพร้อมในด้านการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักศึกษาเนื่องจากนักศึกษาบางรายขาดทักษะในการดูแลผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: วิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ, ทัศนคติ, ทักษะการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุ

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: Noya2599@bcnu.ac.th)

Abstract

This research is qualitative research. The objectives are 1) to study attitudes towards the elderly. in the community of nursing students. 2) To study nursing students' skills in caring for the elderly in the community. 3) To study the satisfaction of the elderly receiving care from nursing students. The sample population is nursing students. Science, Year 3, Room B, 75 people and seniors Under the care of 75 third-year nursing students, Room B. Using a questionnaire Satisfaction of the elderly with the cared of nursing students practicing the geriatrics course. Questionnaire: Attitudes towards the geriatric nursing practice course towards the elderly and on caring for the elderly and a questionnaire asking nursing students about skills in caring for the elderly in the community. The instrument used in the research was a test. Questions were asked on a 5-level scale. The research tool with IOC 1.00 and reliability of 0.97 Descriptive statistics consisting of frequency, percentage, mean, and standard deviation, along with descriptive statistics.

The researcher collects data and analyzes it. Self-data The research results were found: 1. To study the attitude of nursing students towards practical subjects. Elderly nursing and caring for the elderly in the community Overall, it was at a high level ($M = 4.39$, $SD = 0.49$) 2. To study the nursing students' skills in caring for the elderly in the community in the picture. included at the highest level ($M = 4.50$, $SD = 0.53$)

3. To study the satisfaction of the elderly who received Care from nursing students Overall, it is at the highest level. ($M = 4.69$, $SD = 0.42$)

The development of nursing competencies related to aging is crucial for enhancing readiness for nursing practice and building confidence among nursing students. This is especially important because some students have limited skills in aging care

Keywords: Geriatric Nursing Practice, Attitude, Practical Skills in Caring for the Elderly

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนจะต้อง มีความใฝ่รู้ สามารถคิดวิเคราะห์ มีองค์ความรู้ ทักษะและมีมาตรฐานจริยธรรมของวิชาชีพพยาบาล หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต ปี 2560 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุมีความสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาพยาบาลมีความสามารถในการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุซึ่ง เป็นการจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้นำความรู้จากการเรียนการสอนในภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ ในการให้บริการ ในสถานการณ์จริง มีทักษะในการประเมิน วินิจฉัยปัญหาสุขภาพ การวางแผนการพยาบาล ตลอดจนการให้การ พยาบาลและการประเมินผล นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ ต่างๆ การตัดสินใจและความคิดอิสระ รายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุมีการจัดการเรียนการสอนในนักศึกษา พยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักศึกษาปฏิบัติการผู้สูงอายุที่สุขภาพดี มีภาวะเสี่ยงและมีปัญหา สุขภาพ การดูแลการใช้ยา การดูแลวาระสุดท้ายของชีวิต การจัดสวัสดิการสิทธิประโยชน์และแหล่งประโยชน์สำหรับ ผู้สูงอายุ โดยใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม ในการสร้างเสริม ป้องกัน รักษาฟื้นฟูสภาพ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ หลักความปลอดภัยของผู้รับบริการ การดูแลสุขภาพแบบองค์รวม การดูแลด้วยความเอื้อ ออาทรด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ และคุณธรรมจริยธรรม

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยประชากรผู้สูงอายุในปี 2565 นั้นมีมากถึง 12,116,199 คน คิดเป็น 18.3% ของประชากรทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว 0.5% ขณะที่ผู้สูงอายุในไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้น การดูแลสุขภาพ

ผู้สูงอายุจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการสูงวัยการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ ปัญหาสุขภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพเพื่อที่จะสามารถดูแลให้พยาบาลผู้สูงอายุทั้งในภาวะปกติและเจ็บป่วยได้ นอกจากนี้ปัจจุบันบุคคลในสังคมโดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาลที่มีหน้าที่จะต้องดูแลผู้สูงอายุต่อไปในอนาคตมีมุมมองหรือทัศนคติต่อผู้สูงอายุเป็นอย่างไร เนื่องจากพยาบาลที่มีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อผู้สูงอายุจะช่วยให้สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างครอบคลุมเป็นองค์รวมด้วยการเห็นคุณค่า ก่อให้เกิดความร่วมมือในการดูแลระหว่างผู้สูงอายุกับพยาบาล (สุภารัตน์ พิสัยพันธุ์, อนงลักษณ์ วงศ์ตรี และณัฐธยาน์ ชาบัวคำ, 2565)

ในปัจจุบันระบบบริการสุขภาพต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และระบบการจัดการทั้งมิติของการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ พยาบาลจึงมีความจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 8 สมรรถนะ ได้แก่ 1) การมีความรู้เกี่ยวกับผู้สูงอายุ 2) การมีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย และจิตใจของผู้สูงอายุ 3) การมีความสามารถในการประเมินภาวะสุขภาพทั้งในภาวะปกติและภาวะผิดปกติ 4) การมีความคิดริเริ่มในการจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ 5) การมีความสามารถในการสอน การจูงใจ และมีทักษะการให้คำปรึกษา 6) การมีความสังเกตที่ดี สามารถแยกแยะความผิดปกติที่เกิดขึ้นได้ 7) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถติดต่อประสานงานกับผู้สูงอายุ ครอบครัว และสหสาขาวิชาชีพได้ 8) การมีเจตคติที่ดีต่อผู้สูงอายุ (สิริอร ช้อยุ่น, ภาสินี โทอินทร์ และวิจนา สุนทรวัฒน์, 2562)

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุและการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน
2. เพื่อศึกษาทักษะในการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากนักศึกษาพยาบาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ห้อง B จำนวน 75 คน และผู้สูงอายุที่อยู่ในความดูแลของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ห้อง B จำนวน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา การติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุที่เป็นญาติในรอบปีที่ผ่านมา คุณภาพการติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุที่เป็นญาติ คุณภาพการติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุอื่นที่ไม่ใช่ญาติในรอบปีที่ผ่านมา ประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุทั้งญาติและไม่ใช่วญาติ จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดที่เคยดูแล และการมีผู้สูงอายุอาศัยร่วมครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลซึ่งผู้วิจัยทำแบบสอบถามขึ้นเอง โดยพัฒนาจากมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) วิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 14 ข้อ โดยลักษณะคำถามเป็นการวัดแบบมาตรวัด ลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการดูแลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเป็นการวัดแบบมาตรวัด ลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามความรู้และทัศนคติของพยาบาลวิชาชีพต่อผู้สูงอายุในโรงพยาบาลสังฆะของวรรณรดา อาศัยสงฆ์ (2555) ประกอบด้วยคำถามที่เป็นเชิงบวก จำนวน 16 ข้อ และคำถามเชิงลบ จำนวน 13 ข้อ ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. ทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม และเกรดในรายวิชาปฏิบัติการผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามประเมินทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล ใช้แบบมาตรวัด ลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาจากแผนการจัดเก็บประสบการณ์ของรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุและหนังสือบทบาทพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการปฐมภูมิของชลการ ทรงศรี (2559) จำนวน 51 ข้อ

3. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดูแลของนักศึกษาพยาบาลที่ฝึกปฏิบัติรายวิชาผู้สูงอายุ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และโรคประจำตัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากนักศึกษาพยาบาลโดยลักษณะคำถามเป็นการวัดแบบมาตรวัดลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาจากแบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อบทบาทพยาบาลวิชาชีพในหน่วยบริการปฐมภูมิของชลการ ทรงศรี (2559) จำนวน 22 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล แบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการดูแลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล แบบสอบถามประเมินทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากนักศึกษาพยาบาล ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน หาค่าความดัชนีสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถามทุกข้อคำถาม เท่ากับ 1.00 และแก้ไขปรับปรุงตามความคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อการดูแลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลแบบสอบถามประเมินทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาลโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอน บาค ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทีมวิจัยยื่นโครงการวิจัยและเครื่องมือทางวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี อุตรธานี เพื่อขออนุมัติในการทำวิจัย
2. ทีมวิจัยทำหนังสือขออนุญาตและส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี อุตรธานี และอาจารย์ประจำชั้นปีที่ 3
3. ทำหนังสือขออนุญาตและส่งหนังสือขออนุญาตถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานีเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในผู้สูงอายุ
4. ชี้แจงรายละเอียด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
5. ทีมวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านทาง google form ด้วยแบบสอบถามที่ทีมวิจัยสร้างขึ้น โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตอบกลับภายใน 1 สัปดาห์
6. ข้อมูลที่เก็บจากผู้สูงอายุ ทำการชี้แจงผู้สูงอายุและครอบครัว และดำเนินการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุตามแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนักศึกษาแบ่งกัน 1 คน ต่อผู้สูงอายุ 10 คน
7. หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามทั้งหมดเสร็จสมบูรณ์แล้ว โดยทีมวิจัยนำมาตรวจสอบ ความสมบูรณ์และความถูกต้องเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดย ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบวัดระดับทัศนคติต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ และการดูแลผู้สูงอายุ ในชุมชน แบบวัดระดับทักษะของนักศึกษาในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน และแบบวัดระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดูแลของนักศึกษาพยาบาลที่ฝึกปฏิบัติรายวิชาผู้สูงอายุ วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยวิเคราะห์เนื้อหา สรุปความหมาย เหตุ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จริยธรรมวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพของการฝึกปฏิบัติวิชาผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี อุตรธานี ใบรับรองเลขที่ IRB.BCNU29/2566 รับรองวันที่ 22 กันยายน 2566

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของข้อมูลทั่วไป (n=75)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
1. เพศ				
ชาย	8	10.7		
หญิง	67	89.3		
2. อายุ				
20	28	37.3	22	20
21	42	56		
22	5	6.7		

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
3. สถานภาพสมรส				
โสด	75	100		
4. การศึกษาสูงสุด				
กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี	75	100		
5. การติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุที่คุ้นเคย (ญาติพี่น้อง) ในรอบปีที่ผ่านมา				
ไม่ได้มีการติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุ	3	4.0		
มีการติดต่อสื่อสารนานๆ ครั้งทุกปี	16	21.3		
มีการติดต่อสื่อสารทุกเดือน	18	24.0		
มีการติดต่อสื่อสารทุกสัปดาห์	26	34.7		
มีการติดต่อสื่อสารทุกวัน	12	16.0		
6. คุณภาพการติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุ				
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับน้อยมาก (1 - 4 ครั้ง/ปี)	18	24.0		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับน้อย (5 - 9 ครั้ง/ปี)	20	26.7		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับดี (อย่างน้อย 1 ชั่วโมงทุกเดือน)	11	14.7		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับดีมาก (มากกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมงทุกสัปดาห์)	17	22.7		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับดีเยี่ยม (มากกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมงทุกวัน)	9	12.0		
7. การติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุอื่น (ที่ไม่ใช่ญาติ) ในรอบปีที่ผ่านมา				
ไม่มีมีการติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุเลย	13	17.3		
มีการติดต่อสื่อสารนาน ๆ ครั้งทุกปี	40	53.3		
มีการติดต่อสื่อสารทุกเดือน	10	13.3		
มีการติดต่อสื่อสารทุกสัปดาห์	5	6.7		
มีการติดต่อสื่อสารทุกวัน	7	9.3		
8. คุณภาพการติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุ (ที่ไม่ใช่ญาติ)				
ไม่มีการพูดคุยกันและไม่มีการกิจกรรมร่วมกันเลย	11	14.7		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับน้อยมาก (1 - 4 ครั้ง/ปี)	32	42.7		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับน้อย (5 - 9 ครั้ง/ปี)	7	9.3		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับปานกลาง (10 - 12 ครั้ง/ปี)	12	16.0		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับดี (อย่างน้อย 1 ชั่วโมงทุกเดือน)	6	8.0		
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับดีมาก (มากกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมงทุกสัปดาห์)	5	6.7		

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
มีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันในระดับ ดีเยี่ยม (มากกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมงทุกวัน)	2	2.7		
9. ประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุ				
ไม่เคย	18	24.0		
เคย	57	76.0		
10. จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดที่เคยดูแล				
ไม่เคยดูแลผู้ป่วยสูงอายุ	17	22.7		
เคยดูแลผู้ป่วยสูงอายุ 1 - 5 คน	51	68.0		
เคยดูแลผู้ป่วยสูงอายุ 6 - 10 คน	4	5.3		
เคยดูแลผู้ป่วยสูงอายุมากกว่า 10 คน	3	4.0		
11. การมีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ร่วมครอบครัว				
ไม่มี	21	28		
มี	54	72		

จากตาราง 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 89.30 ส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปี ร้อยละ 56.00 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 100 การศึกษาสูงสุดกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 100 กลุ่มตัวอย่างมีการติดต่อกับผู้สูงอายุที่เป็นญาติของตนทุกสัปดาห์ ร้อยละ 34.70 และกลุ่มตัวอย่างมีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันกับผู้สูงอายุที่เป็นญาติของตนในระดับน้อย (5 - 9 ครั้ง/ปี) ร้อยละ 26.70 กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสติดต่อสื่อสารกับผู้สูงอายุที่ไม่ใช่ญาติในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 53.30 และกลุ่มตัวอย่างมีการพูดคุยกันดีและมีกิจกรรมร่วมกันกับผู้สูงอายุที่ไม่ใช่ญาติในระดับน้อยมาก (1 - 4 ครั้ง/ปี) ร้อยละ 42.70 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการดูแลผู้สูงอายุ ร้อยละ 76.00 และเคยดูแลผู้ป่วยสูงอายุ 1 - 5 คน ร้อยละ 68.00 และกลุ่มตัวอย่างมีผู้สูงอายุอยู่ร่วมในครอบครัว ร้อยละ 72.00

2. ทักษะคตินักศึกษาพยาบาลต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ และการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะคตินักศึกษาพยาบาลต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ ต่อการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

ทักษะคติ	M	SD
ทักษะคตินักศึกษาพยาบาลต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ	4.50	0.50
ทักษะคติเชิงบวก	4.36	0.49
ทักษะคติเชิงลบ	4.33	0.48

ผลการวิจัยพบว่าทักษะคตินักศึกษาพยาบาลต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.50 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ทักษะคติเชิงบวกของนักศึกษาพยาบาลต่อการดูแลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.36 (SD= 0.49) อยู่ในระดับมาก และทักษะคติเชิงลบของนักศึกษาพยาบาลต่อการดูแลผู้สูงอายุมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.33 (SD= 0.48) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

3. ทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของข้อมูลทั่วไป (n=75)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
เพศ				
ชาย	8	10.7		
หญิง	67	89.3		
อายุ				
20	28	37.3	22	20
21	42	56		
22	5	6.7		
สถานภาพสมรส				
โสด	75	100		
การศึกษาสูงสุด				
กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี	75	100		
เกรดเฉลี่ยสะสม				
2.51 - 3.00	20	26.7	3.51 - 4.00	2.51 - 3.00
3.01 - 3.50	45	60.0		
3.51 - 4.00	10	13.3		
เกรดในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ				
A	33	44.0		
B+	36	48.0		
B	6	8		

จากตาราง 3 ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 89.30 เป็นเพศชาย ร้อยละ 10.70 มีอายุอยู่ในช่วง 20 - 22 ปี ส่วนใหญ่อายุ 21 ปี ร้อยละ 56.00 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 100 การศึกษาสูงสุดกำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 100 เกรดเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่อยู่ที่ 3.01 - 3.50 ร้อยละ 60.00 และ เกรดในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุส่วนใหญ่เกรดอยู่ที่ B+ ร้อยละ 48.00

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

ทักษะในการดูแลผู้สูงอายุ	M	SD
ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 8 ข้อ	4.67	0.56
ด้านการพยาบาลแบบองค์รวม จำนวน 7 ข้อ	4.45	0.66
ด้านส่งเสริมสุขภาพการป้องกันโรค จำนวน 4 ข้อ	4.46	0.69
ด้านการจัดการดูแลรายกรณี จำนวน 4 ข้อ	4.45	0.67
ด้านการเสริมสร้างพลังอำนาจ จำนวน 4 ข้อ	4.51	0.64
ด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ จำนวน 3 ข้อ	4.50	0.65
ด้านการสร้างความพึงพอใจแก่ผู้สูงอายุ จำนวน 14 ข้อ	4.51	0.65
ด้านความรู้ จำนวน 4 ข้อ	4.45	0.65
ด้านการประสานงาน จำนวน 3 ข้อ	4.44	0.66

จากตาราง 4 ทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.51 ($SD=0.53$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด พบผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักศึกษาพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลโดยมีความเคารพสิทธิความต้องการ ความแตกต่างและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ($SD=0.54$) นักศึกษาพยาบาลได้ให้ข้อมูลที่เป็นความจริงแก่ผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 ($SD=0.54$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักศึกษาพยาบาลสามารถประสานความร่วมมือในการจัดการดูแลอย่างต่อเนื่องให้กับครอบครัว ผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพกาย ภาวะเจ็บป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยระยะสุดท้ายและผู้พิการที่มีปัญหาสุขภาพ ในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ($SD=0.69$) และนักศึกษาพยาบาลมีความรู้เรื่อง การใช้ยา การใช้เทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการรักษาผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ($SD=0.54$)

3. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดูแลของนักศึกษาพยาบาลที่ฝึกปฏิบัติรายวิชาผู้สูงอายุ

3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ตาราง 5 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของข้อมูลทั่วไป ($n=75$)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
1. เพศ				
ชาย	27	36.0		
หญิง	48	64.0		
2. อายุ (ปี)				
62 -70	32	42.7		
71 - 80	38	50.7	62	96
81 ขึ้นไป	5	6.6		
3. สถานภาพสมรส				
โสด	7	9.3		
คู่	54	72.0		
หม้าย หย่า แยกกันอยู่	14	18.7		
4. การศึกษาสูงสุด				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	1	1.3		
ประถมศึกษา	67	89.3		
มัธยมศึกษา	5	6.7		
ปริญญาตรี	1	1.3		
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.3		

จากตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.00 เพศชาย ร้อยละ 36.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 74 และ 80 ปี ร้อยละ 10.70 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 72.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงสุดที่ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 89.30 และส่วนใหญ่มีสุขภาพดี ร้อยละ 40.00

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากนักศึกษาพยาบาล

คำถาม	M	SD
ด้านความสะดวก 8 ข้อ	4.60	0.75
ด้านพฤติกรรมบริการ 5 ข้อ	4.84	0.36
ด้านการให้ข้อมูล 6 ข้อ	4.67	0.66
ด้านคุณภาพการบริการ 3 ข้อ	4.69	0.66

จากตาราง 5 ความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลจากนักศึกษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.69 ($SD= 0.42$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด พบผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษาพยาบาลใช้คำพูดและมีท่าทีที่สุภาพกับท่านขณะให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 ($SD= 0.33$) และนักศึกษาพยาบาลมีความสนใจและใส่ใจในคำบอกเล่าเกี่ยวกับความเจ็บป่วยของท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 ($SD= 0.33$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การให้บริการดูแลที่บ้านแต่ละครั้งใช้ระยะเวลาสั้น สูญเสียเวลาในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ($SD= 0.42$)

ตาราง 7 ร้อยละและค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพผลของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล ด้านภาพรวม

ประสิทธิภาพผลของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ	M	SD	ระดับ
1. รายวิชา/ผลลัพธ์การเรียนรู้	4.50	0.50	มาก
2. ทศนคติต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ เชิงบวก	4.36	0.49	มาก
3. ทศนคติต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ เชิงลบ	4.33	0.48	น้อย
4. ทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล	4.51	0.53	มากที่สุด
ภาพรวม	4.41	0.41	มาก

จากตาราง 7 ประสิทธิภาพผลของการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาลภาพรวมด้านรายวิชา/ผลลัพธ์การเรียนรู้ ทศนคติต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ เชิงบวก/ทศนคติต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุเชิงลบ ทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.41 ($SD= 0.41$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก แบ่งเป็นด้านทศนคติต่อรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.50 ($SD= 0.49$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านทศนคติ เชิงบวกที่มีต่อการดูแลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.49 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ทศนคติเชิงลบที่มีต่อการดูแลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.33 ($SD= 0.48$) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย และด้านทักษะในการดูแลผู้สูงอายุ ในชุมชนของนักศึกษาพยาบาล มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.51 ($SD= 0.53$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มีทศนคติเชิงบวกต่อผู้สูงอายุเห็นด้วยในระดับมาก และทศนคติเชิงลบต่อผู้สูงอายุไม่เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีทศนคติเชิงบวกต่อผู้สูงอายุ อีกทั้งนักศึกษาส่วนใหญ่มีผู้สูงอายุอาศัยอยู่ร่วมครอบครัวและมีการติดต่อกับผู้สูงอายุที่คุ้นเคยทุกสัปดาห์ จึงเกิดสัมพันธภาพและความผูกพันระหว่างนักศึกษาและผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนิกร ศรีราช (2564) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างทศนคติเชิงบวกในการทำงานตามหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งผลวิจัยพบว่า การมีครอบครัวที่ดี การมีความรู้ ความสามารถ การมีประสบการณ์ การมีปฏิสัมพันธ์ สิ่งเหล่านั้นทำให้เกิดทศนคติเชิงบวก ซึ่งการ จะมีทศนคติที่ดีในการทำงานนั้น สำคัญต้องพัฒนาด้านจิตใจตามหลักพระพุทธศาสนา โดยอาศัยปัจจัยรอบด้านเพื่อให้เกิดความรู้และสร้างความเข้มแข็งในการทำงานจะเกิดเป็นทศนคติที่ดีและสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

และพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะในการดูแลผู้สูงอายุในระดับมากที่สุด มีการปฏิบัติการพยาบาลในการดูแลผู้สูงอายุด้วยความเคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุ ในระดับมากที่สุด ส่งผลให้ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการดูแลของนักศึกษาพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาพยาบาลมีทักษะต่อการปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุที่ดี จะทำให้ผู้สูงอายุเกิดความพึงพอใจ มีความไว้วางใจในตัวนักศึกษา และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำแนะนำของนักศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาพเป็นอย่างดี อีกทั้งยังเกิดผลดีต่อสุขภาพของตัวผู้สูงอายุเอง ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพร เนาว์สุวรรณ, ประไพพิศ สิงหเสม และวัลลภ นาคศรีสังข์ (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุ ที่มีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของ

นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และการอาศัยอยู่ร่วมกันกับผู้สูงอายุมีผลต่อสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้สูงอายุของนักศึกษาพยาบาล เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ตั้งแต่การรับรู้ประสบการณ์ การทบทวนประสบการณ์ การสรุปประสบการณ์แล้วนำประสบการณ์ที่เรียนรู้ไปเชื่อมโยงสู่การวางแผนการปฏิบัติและปฏิบัติจนเกิดเป็นสมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุภายใต้กระบวนการรับรู้ กระบวนการเรียนรู้ ความต้องการ ตลอดจนความถนัดของแต่ละบุคคล

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้รับผิดชอบรายวิชาควรมีการกำหนดนโยบาย การพัฒนารายวิชา/ผลลัพธ์การเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในด้านการปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุเพื่อเป็นการสร้างความพร้อมในด้านการปฏิบัติงาน และความเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการดูแลสุขภาพตลอดจนการสร้างควมน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่น
2. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักศึกษาเนื่องจากนักศึกษาบางรายขาดทักษะในการดูแลผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลของนักศึกษาและผู้สูงอายุในระหว่างการฝึกปฏิบัติ เนื่องจากเป็นการเก็บข้อมูลในระหว่างฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

References

- กิตติพร เนาว์สุวรรณ, ประไพพิศ สิงหเสน และวัลลภ นาคศรีสังข์. (2560). สมรรถนะที่จำเป็นต่อการดูแล ผู้สูงอายุของพยาบาลวิชาชีพ เมื่อเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 27(1), 1-11.
- จิราพร เกศพิชญพัฒนา, สุวิณี วิวัฒน์วานิช, อังคณา ศรีสุข และสหรัฐ เจตมโนรมย์. (2561). *คู่มือ เรียนรู้เข้าใจวัยสูงอายุ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร* (พิมพ์ครั้งที่ 1). สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2567 จาก <https://www.nurs.chula.ac.th/images/2019/announcement/คมอเรนรเขาใจวัยสูงอายุ.pdf>
- ชลการ ทรงศรี. (2559). *การจัดบริการสุขภาพที่บ้าน* (พิมพ์ครั้งที่ 1). บริษัท เพ็ญพรินตัง จำกัด.
- นิกร ศรีราช. (2564). การสร้างทัศนคติเชิงบวกในการทำงานตามหลักพระพุทธศาสนา. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(2), 387-396.
- ธัญวรัตน์ แจ่มใส. (2564). นโยบายเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้สูงอายุในประเทศไทย Policy on Elderly Welfare in Thailand. *วารสาร มจร การพัฒนาลัคน*, 20(3), 6-12.
- ธัญรติ ปราบริปู และจรรยาภรณ์ มงคล. (2561). ประสบการณ์การฝึกปฏิบัติวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ. *ราชกิจจานุเบกษา แพทย์ทหารอากาศ*, 64(3), 17-24.
- นิรุวรรณ เทิร์นโบล, วิลาวัลย์ ซาตา, วิพา ชูปวา, เสาวลักษณ์ ศรีตาเกษ, สุทิน ชนะบุญ, เบญจพล แสงใส, สุภาพร ชัยชัยวัฒนา และนงลักษณ์ ตั้งปรัชญากุล. (2563). ภาวะสุขภาพและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ health status, and factors associated with self-care among older adults. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 30(3), 35-49.
- ปาณิสดา บุญยรัตกลิน. (2563). บทบาทพยาบาลอนามัยชุมชนกับ การสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ ในชุมชน Community Health Nurses' Role in Promoting Health Literacy among Older Adults. *วารสารพยาบาลสภาวิชาชีพไทย*, 13(1), 63-75.

- ปิ่นนเรศ กาศอุดม, กัลยาณี โนอินทร์, เสาวภา เต็ดชาต, วิจิตรา ปญญาชัย, ศรีแพร เข้มวิชัย, เบญจวรรณ กันยานะ และ
กรรณิการ กาศสมบูรณ์. (2562). ทศนคติต่อผู้สูงอายุของวัยรุ่น. *ราชวดีสาร วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี สุรินทร์*, 9(2), 71-85.
- วรางคณา ศรีภูวงษ์, ชาญยุทธ ศรีภูวงษ์, เอมอร สุทธิสา, ธนกร จันทาคิมบง, มยุรา นาสีเคน, และสุรศักดิ์ เทียบฤทธิ์.
(2563). การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงพึ่งพิงทำบลดทำขอนยาง อำเภอกันธารา
วิชัย จังหวัดมหาสารคาม ปี 2560-2562. *วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน*, 6(2), 13-18.
- วรางคณา สายสิทธิ์, อ้อฤทัย ธนะคำมา, จุฑาทิพย์ เทพสุวรรณ, นงนุช เขาวนศิลป์, อนัญญา โสภณนาค และอังคณา
จงเจริญคณะ. (2566). ผลของการใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ
ต่อทักษะการปฏิบัติพยาบาลของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. *วารสารศูนย์การศึกษา
แพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า*, 40(2), 222-231.
- วรรณรัตน์ ลาวัง และสุวรรณ จันทร์ประเสริฐ. (2557). การใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานเพื่อ
การเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนิสิตพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวช
ปฏิบัติชุมชน. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 10(2), 35-36.
- สิริอร ช้อย่น, ภาสินี โทอินทร์ และวัจนา สุนคววัฒน์. (2562). สมรรถนะการพยาบาลผู้สูงอายุในชุมชนของนักศึกษา
พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี. *วารสารโรคและภัยสุขภาพ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค
ที่ 3 จังหวัดนครสวรรค์*, 13(3), 12-24.
- สุภารัตน์ พิสัยพันธุ์, อนงค์ลักษณ์ วงศ์ตรี และณัฐธยาน์ ชาบัวคำ. (2565). ความรู้และทัศนคติในการดูแลผู้สูงอายุของ
นักศึกษาพยาบาล. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 16(1), 325-342.
- Anniina Tohmola, Satu Elo, Kristina Mikkonen, Helvi Kyngas, Sinikka Lotvonen, and Reetta Saarnio.
(2020). Nursing students' competence profiles in gerontological nursing-A cross-sectional
study. *Nurse Open*, 9(1), 199-209. doi: 10.1002/nop2.1054
- Fengling Dai, Yao Liu, Mei Ju, and Yufeng Yang. (2021). Nursing students' willingness to work in
geriatric care: An integrative review. *Nurse Open*, 8(5), 2061-2077. doi: 10.1002/nop2.726.
- Kristin Corey Magan, Stephanie Ricci, and Elizabeth Hathaway. (2023). Factors influencing
baccalaureate nursing students' attitudes toward older adults: An integrative review. *J Prof Nurse*, 47, 1-8. doi: 10.1016/j.profnurs.2023.03.012.
- Mei Hau Kerry Hsu, Man Ho Ling, and Tai Lok Lui. (2019). Relationship Between Gerontological
Nursing Education and Attitude Toward Older People. *Nurse Education Today*, 74,
85-90. doi :10.1016/j.nedt.2018.12.007